

PATVIRTINTA
 Traukinių valdymo skyriaus vadovas
 Domantas Grigas
 2020.02.25 Nr. LS(LGKL)-1329

**TRAUKINIO MAŠINISTŲ, KETINANČIŲ VALDYTI TRAUKINIUS SU ŠILUMVEŽIAIS,
 TEORIJOS IR PRAKTIKOS MOKYMO PROGRAMA SERTIFIKATUI GAUTI**

TEORINIO MOKYMO PROGRAMA		
Eil. Nr.	Mokymo tema	Mokymo valandų skaičius
<i>1. Šilumvežių konstrukcija</i>		10
1.1.	TEP70 šilumvežio įranga, jėgainės ir pagalbinių įrenginių konstrukcija ir veikimo principas. Gedimų diagnostikos ir kontrolės priemonės. Stabdžių sistemos konstrukcija ir veikimas.	1
1.2.	TEP70M šilumvežio įranga, jėgainės ir pagalbinių įrenginių konstrukcija ir veikimo principas. Gedimų diagnostikos ir kontrolės priemonės. Stabdžių sistemos konstrukcija ir veikimas.	1
1.3.	TEP70BS šilumvežio įranga, jėgainės ir pagalbinių įrenginių konstrukcija ir veikimo principas. Gedimų diagnostikos ir kontrolės priemonės. Stabdžių sistemos konstrukcija ir veikimas.	1
1.4.	Automatinė lokomotyvų signalizacija ALS ir saugos sistema KLUB-U. Sistemų paskirtis ir veikimo principai. Traukinio mašinisto darbo kontrolė. Traukinio valdymo duomenų registracija ir šifravimas.	2
1.5.	Analoginės ir GSM-R tipo radijo ryšio priemonės. Veikimo principas, paskirtis ir naudojimas.	1
1.6.	Gaisrų gesinimo įranga ir priemonės šilumvežiuose. Rūšys, paskirtis ir naudojimas.	1
1.7.	Smėlio padavimo po aširačiais sistemos.	1
1.8.	Šilumvežių mikroprocesorinės diagnostikos ir kontrolės sistemos. Konstrukcija, paskirtis ir veikimas.	2
<i>2. Geležinkelių infrastruktūra</i>		19
2.1.	Bendros žinios apie geležinkelių infrastruktūrą, jos objektus ir jų paskirtį.	2
2.2.	Geležinkelių infrastruktūros objektai, jų paskirtis, ženklavimas.	2
2.3.	Geležinkelio stotys. Jų paskirtis, veiklos technologija, rūšys.	2
2.4.	Manevravimas geležinkelio stotyse ir jų privažiuojamuosiuose keliuose.	2
2.5.	Stoties knyga, jos paskirtis, joje esanti informacija.	1
2.6.	Geležinkelio linija Vilnius – Kybartai - Černyševskoje. Geležinkelio linijos ypatumai, joje esančios stotys ir tarpstočiai, galimi pavojai ir rizikos, infrastruktūros objektų išdėstymas ir jų paskirtis.	1
2.7.	Geležinkelio linija Vilnius – Radviliškis – Šiauliai. Geležinkelio linijos ypatumai, joje esančios stotys ir tarpstočiai, galimi pavojai ir rizikos, infrastruktūros objektų išdėstymas ir jų paskirtis.	1
2.8.	Geležinkelio linija Šiauliai – Jelgava. Geležinkelio linijos ypatumai, joje esančios stotys ir tarpstočiai, galimi pavojai ir rizikos, infrastruktūros objektų išdėstymas ir jų paskirtis.	1

2.9.	Geležinkelio linija Šiauliai – Klaipėda. Geležinkelio linijos ypatumai, joje esančios stotys ir tarpstočiai, galimi pavojai ir rizikos, infrastruktūros objektų išdėstymas ir jų paskirtis.	1
2.10.	Geležinkelio linijos Vilnius – Daugpilis. Geležinkelio linijos ypatumai, joje esančios stotys ir tarpstočiai, galimi pavojai ir rizikos, infrastruktūros objektų išdėstymas ir jų paskirtis.	1
2.11.	Geležinkelio linija Vilnius - Kena. Geležinkelio linijos ypatumai, joje esančios stotys ir tarpstočiai, galimi pavojai ir rizikos, infrastruktūros objektų išdėstymas ir jų paskirtis.	1
2.12.	Manevravimas Vilniaus, Radviliškio, Kenos geležinkelio stotyse ir jų privažiuojamuosiuose keliuose. Kelių paskirtis, kelynų ir signalų išdėstymas. Manevravimo technologija.	1
2.13.	Manevravimas Klaipėdos, Kybartų, Černyševskoje, Jelgavos geležinkelio stotyse ir jų privažiuojamuosiuose keliuose. Kelių paskirtis, kelynų ir signalų išdėstymas. Manevravimo technologija.	1
2.14.	Riedmenų automatinės kontrolės priemonės RAKP. Jų veikimo principas, paskirtis, išdėstymas geležinkelio linijose.	2
3. Šilumvežių priėmimas ir perdavimas, stabdžių naudojimas, traukinių valdymas bei manevravimas, pokalbių reglamentas, radijo ryšio priemonių naudojimas		36
3.1.	<i>Šilumvežio priėmimas ir perdavimas:</i>	
3.1.1.	Traukinio mašinisto darbo technologija ir reikalavimai prieš priimant šilumvežį atvykus į darbą pagrindiniame depe, gražos punkte ir stotyje.	2
3.1.2.	Reikalavimai priimant ir pridudant TEP70 serijos šilumvežį.	1
3.1.3.	Reikalavimai priimant ir pridudant TEP70BS serijos šilumvežį.	1
3.1.4.	Reikalavimai priimant ir pridudant TEP70M serijos šilumvežius.	1
3.2.	<i>Riedmenų stabdžių naudojimo reikalavimai:</i>	
3.2.1.	Šilumvežių stabdžių įrenginių techninės būklės tikrinimas;	1
3.2.2.	Keleivinių vagonų stabdžių įrangos konstrukcija;	2
3.2.3.	Perėjimo į kitą valdymo kabiną ir stabdžių įrenginių perjungimo tvarka;	1
3.2.4.	Lokomotyvo prikabinimas prie sąstato;	1
3.2.5.	Stabdžių išdėstymo ir įjungimo tvarka;	1
3.2.6.	Traukinių su šilumvežių trauka stabdžių tikrinimas;	1
3.2.7.	Keleivinių traukinių su šilumvežių trauka stabdžių priežiūra ir valdymas;	1
3.2.8.	Šilumvežio atkabinimas nuo sąstato;	0,5
3.2.9.	Stabdžių automatinis valdymas;	0,5
3.2.10.	Traukinio mašinisto veiksmai priverstinai stabdant traukinį tarpstotyje;	1
3.2.11.	Traukinio mašinisto veiksmai vežant trūkusių keleivinį traukinį į geležinkelio stotį;	0,5
3.2.12.	Traukinių stabdžių valdymo ypatumai žiemą;	0,5
3.2.13.	Kontrolinis stabdžių patikrinimas;	1
3.2.14.	Stabdžių normatyvai ir didžiausi leistini traukinių važiavimo greičiai;	3
3.2.15.	Traukinio pajudėjimas iš vietos. Reikalavimai esant lygumai, įkalnei ir nuokalnei;	1
3.2.16.	Traukinio stabdymas važiuojant lyguma, nuokalne ir įkalne. Stabdymo kelio apskaičiavimas.	1
3.3.	<i>Keleivinių traukinių valdymas geležinkelio linijomis:</i>	
3.3.1.	Keleivinių traukinių valdymo geležinkelio linija Vilnius – Kybartai - Černyševskoje žemėlapių nagrinėjimas.	1

3.3.2.	Keleivinių traukinių valdymo geležinkelio linija Vilnius – Radviliškis – Šiauliai žemėlapių nagrinėjimas.	1
3.3.3.	Keleivinių traukinių valdymo geležinkelio linija Šiauliai – Jelgava žemėlapių nagrinėjimas.	1
3.3.4.	Keleivinių traukinių valdymo geležinkelio linija Šiauliai – Klaipėda žemėlapių nagrinėjimas.	1
3.3.5.	Keleivinių traukinių valdymo geležinkelio linijomis Vilnius – Daugpilis žemėlapių nagrinėjimas.	1
3.3.6.	Keleivinių traukinių valdymo geležinkelio linija Vilnius - Kena žemėlapių nagrinėjimas.	1
3.4.	<i>Darbuotojų, susijusių su traukinių eismu pokalbių reglamento reikalavimai:</i>	
3.4.1.	Pokalbių reglamento reikalavimai priimant ir perduodant informaciją radijo ryšiu;	0,5
3.4.2.	Pokalbių reglamento reikalavimai tarp traukinio mašinisto ir techniko operatoriaus;	0,5
3.4.3.	Pokalbių reglamento reikalavimai manevruojant geležinkelio stotyse ir jų privažiuojamuosiuose keliuose;	0,5
3.4.4.	Pokalbių reglamento reikalavimai įvykus nestandartinei situacijai ar eismo įvykiui.	0,5
3.5.	<i>Dokumentai naudojami valdant traukinį:</i>	
3.5.1.	Traukinio mašinisto taisyklių knyga, jos paskirtis, naudojimas.	1
3.5.2.	Traukinio mašinisto maršruto knyga, jos paskirtis, naudojimas.	2,5
3.5.3.	Dokumentai, kuriuos traukinio mašinistas gauna prieš kelionę, kelionės metu ir po kelionės. Rašytinių leidimų (blankų) formos. Jose esančios informacijos analizė, pildymas ir reikšmė.	2,5
4. Eismo saugos reikalavimai		14
4.1.	Traukinio mašinisto pareigos ir teisės.	1
4.2.	Traukinių valdymas ir manevravimas esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms (lyjant, sningant, pūstant, esant stipriam vėjui) įvairiu paros metu.	2
4.3.	<i>Traukinio mašinisto veiksmai įvykus eismo įvykiui ar susidarius avarinei situacijai:</i>	
4.3.1.	Susidūrimas su autotransportu pervažoje;	1
4.3.1.	Žmogaus ir gyvūno traumavimas;	1
4.3.3.	Riedmenų nuriedėjimas nuo bėgių;	1
4.3.4.	Gaisras šilumvežyje ar traukinyje;	1
4.3.5.	Riedmenų susidūrimas;	1
4.3.6.	Šilumvežio gedimas;	1
4.3.7.	Traukinio stabdžių gedimas;	1
4.3.8.	Ašidėžės ar kitų aširačio elementų įkaitimas;	1
4.3.9.	Ratų riedėjimo paviršiaus defektas, aširačio užstrigimas;	1
4.4.	Traukinio mašinisto veiksmai įvykus eismo įvykiui ar susidarius nestandartinėms situacijoms valdant traukinius Lietuvos, Latvijos, Lenkijos respublikų bei Rusijos, Baltarusijos valstybių geležinkelio linijomis.	2
Viso teorinis mokymas:		79 val.
PRAKTINIO MOKYMO PROGRAMA		
1. Šilumvežio ir traukinio aptarnavimas		32
1.1.	Saugus darbas geležinkelio teritorijoje ir dirbant su geležinkelio riedmenimis.	2

1.2.	Šilumvežio priėmimas ir parengimas darbui, perdavimas stoties keliuose ir depe.	2
1.3.	Naudojimasis radijo ryšio priemonėmis ir eismo saugą užtikrinančiomis sistemomis (ALS, KLUB-U, TSKBM).	4
1.4.	Šilumvežio stabdžių įrangos patikrinimas priimant, įrangos sureguliuavimas.	4
1.5.	Gaisrų gesinimas.	2
1.6.	Šilumvežio aširačių iškėlimas. Priežastys, būdai, priemonės.	2
1.7.	Naudojimasis šilumvežių parangos įranga: papildymas kuru ir smėliu; kondensato išleidimas iš oro rezervuarų; sniego ir ledo atitirpinimas; šilumvežio valymas.	4
1.8.	Geležinkelio riedmenų stabdžių įrangos gedimų nustatymas, elementų išjungimas.	4
1.9.	Naudojimasis Pavojingų krovinių vežimo taisyklėmis S/21 ir traukinio lapu, avaringumo kortelėmis.	4
1.10.	Šilumvežio aptarnavimas žiemą.	4
2. Šilumvežio valdymas		103
2.1.	Šilumvežio vidaus degimo variklio užvedimas, kontrolinių duomenų patikrinimas, traukos įjungimas.	5
2.2.	Manevravimas depų keliais, išvažiavimas į stotį, prisikabinimas prie sąstato.	8
2.3.	Ištisinis ir dalinis traukinio stabdžių tikrinimas.	4
2.4.	Manevravimas geležinkelio stočių ir jų privažiuojamuosiuose keliuose su TEP70, TEP70BS, TEP70M serijų šilumvežiais.	20
2.5.	Keleivinių traukinių valdymas geležinkelio linijomis su TEP70 serijos šilumvežiais.	16
2.6.	Keleivinių traukinių valdymas geležinkelio linijomis su TEP70BS serijos šilumvežiu.	16
2.7.	Keleivinių traukinių valdymas geležinkelio linijomis su TEP70M serijų šilumvežiais.	16
2.8.	Pagalbos suteikimas tarpstotyje sustojusiam traukiniui.	8
2.9.	Darbas su avariniais, gaisriniais, pagalbinais traukiniais.	10
Viso praktinis mokymas:		135
Iš viso teorijos ir praktinis mokymas:		214 val.

Pastabos:

1. Jeigu traukinio mašinistas praktinius mokymus atlieka viename struktūriniame padalinyje ir gali mokytis valdyti geležinkelio riedmenis (traukinius) ne visomis mokymo programoje numatytais geležinkelio linijomis ar keliais, mokymo programoje numatyta praktinių mokymų trukmę valdyti geležinkelio riedmenis (traukinius) geležinkelio linijomis ar keliais, kuriuose nesipraktikuoja proporcingai paskirstyti kitoms geležinkelio linijoms.

2. Praktikos mokymo programos skyriuje „šilumvežių valdymas“ numatyti praktikos mokymai traukinio mašinistams turi būti organizuojami tolygiai dienos ir nakties metu.